

Anul 65

Seria II

Nr. 820

ALBINA

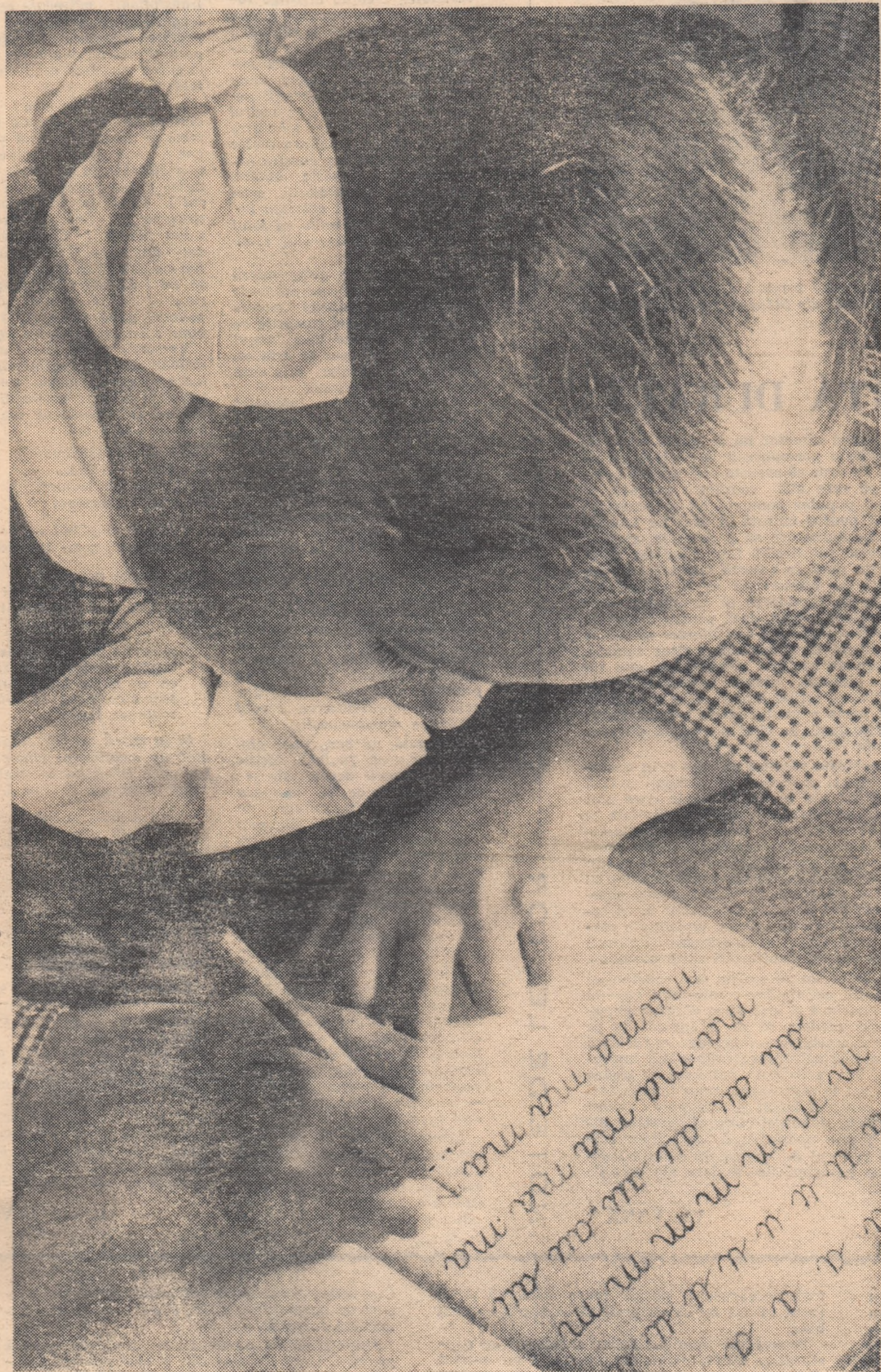
REVISTA SAPTAMINALA A AŞEZAMINTELOR CULTURALE

Joi

12 septembrie 1963

8 pagini

15 bani

Am învățat să scriu

Foto GH. VINȚILĂ

SCOALA NOUA

În dimineața asta de cleștar
De la-nceput de toamnă aurie
Își cântă clopoțelul școlii iar,
Sîrquincios, chemarea lui zglobe.

Pe ulițele satului — bondari
Voiși și gureși zumzâind în soare —
Se toț revarsă pîlcuri de școlari,
Îmbujorați, gătiți de sărbătoare.

Iar ei, urmașii celor obidiți
Din vremea celor dascăli de-altădată,
Pașesc spre școala nouă fericiți.
Cu fruntea sus, de soare luminată.

IGOR BLOCK

Din picla vremii, domnul Rostogan
Se strîmbă, se agită, are „draci”:
„Să facă școala orice „mitocan”!
No cine mai rămîne-atunci la vaci?”

Dar bunul dascăl Eliad, mișcat,
Zîmbește mulțumit pe sub musteață
Și-i zice lui moș Creangă, tulburat:
„Așa-i vedeam în vreme, ca prin ceață..”

ÎN PRAGUL NOULUI AN ȘCOLAR

Deschiderea școlilor a fost precedată în această toamnă de o manifestare impresionantă: acordarea titlurilor de „Profesor Emerit al Republicii Populare Romîne” și „Învățător Emerit al Republicii Populare Romîne” cadrelor didactice care s-au distins prin priceperea și devotamentul cu care lucrează în învățămîntul de cultură generală, profesional și tehnic din țara noastră. Această caldă solemnitate a constituit o nouă dovadă a prețurii de care se bucură în țara noastră slujitorii învățămîntului.

„Nu uităm și nu putem să uităm — a spus cu prilejul primirii înaltei distincții învățătorul Constantin Arsene — că dacă azi ne bucurăm de această mare cinstitură — aceasta se datorește faptului că soarta noastră, a patriei, a întregului popor, se află în mîna sigură a Partidului Muncitoresc Romîn”.

Partidul și guvernul înconjoară cu dragoste cadrele didactice, răsplatind eforturile celor care dau cunoștințe temeinice tineretului și îl educă în spiritul dragostei și devotamentului față de patrie, față de cauza socialismului. Iar școala noastră obține rezultate din ce în ce mai bune în formarea tinerei generații, în dăruirea fiilor și fiicelor oamenilor muncii cu luminile științei și culturii, în educarea lor ca demni constructori ai socialismului și comunismului. Iată de ce, începerea unui nou an școlar constituie o sărbătoare pentru fiecare părinte și pentru fiecare școlar sîrquincios.

La deschiderea noului an școlar, în dimineața de 16 septembrie, școlarii din clasele I-VII li se vor pune în brațe cele 17 600 000 de manuale școlare distribuite gratuit, prin grija statului nostru. Aproape jumătate din numărul manualelor tipărite și difuzate pînă în cele mai depărtate sate și comune vor avea coperte de vinilin sau cartonate.

Hărnicia constructorilor a făcut ca numărul lăcașurilor de învățămînt să crească simțitor. La 16 septembrie, cînd se va auzi din nou glasul clopoțelului, își vor deschide ușile pentru prima dată 4 608 săli de clasă noi. Uniforme noi, cărți noi, săli de clasă noi și mai ales, școala nouă, izvor de lumină pentru fiii oamenilor muncii — așa cum au visat-o Eminescu pe cînd își întocmea rapoartele de revizor școlar, Caragiale pe cînd îl ridiculiza pe Rostogan, Sadoveanu pe cînd scria duiosele pagini despre Domnu Trandafir...

Începe școala și vom asista din nou la parada șorțulețelor pepite, a gulerașelor albe, a cravatelor și fundelor roșii.

În pragul sărbătorii de la mijloc de septembrie, urăm din inimă școlarii și cadrelor didactice: spor la muncă în noul an școlar!

ÎN ACEST NUMĂR:

- SĂRBĂTOARE LA TRIFESTI

(Pag. a 2-a)

- OASPETI LA CIORANI

(Pag. a 3-a)

- ODIHNĂ — Schiță

(Pag. 4-5)

- ȘTIINȚĂ ÎN SLUJBA AGRICULTURII

(Pag. a 6-a)

Moment din programul brigăzii artistice de agitație a căminului cultural din Stănești regiunea București

UN ELAN DE SCURTĂ DURATĂ

Despre activitatea culturală din comuna Vidra, raionul Giurgiu, s-a mai scris în revista noastră la sfârșitul anului trecut. Arătam atunci că existența unui local spațios și bine amenajat pentru căminul cultural n-a prea impulsionat munca culturală, aceasta nefiind la un nivel corespunzător bazei materiale. Totuși, din măsurile pe care începuseră să le ia activiștii comitetului raional pentru cultură și artă, ca și din planurile de muncă judicioasă întocmite de consiliul de conducere al căminului, se întrezărea o cotitură în activitatea culturală din comună. De altfel și membrii comitetului executiv al sfatului popular comunal erau de comun acord să acorde o atenție sporită muncii culturale-educative, în scopul organizării unor manifestări interesante.

Intr-o recentă vizită în comună am constat însă că elanul cu care se pornise la treabă n-a fost de lungă durată și că la ora actuală activitatea căminului cultural este foarte slabă.

În ultimele luni, în comună, nu s-a mai organizat aproape nici o manifestare cultural-artistică. Formațiile artistice sînt în curs de destrămare. În afara centrului de radioficare care are o activitate meritorie, singurele unități culturale „în stare de funcțiune” din Vidra sînt cinematograful și biblioteca comunală. Însă nici tovarășa bibliotecară Eugenia Ciorănescu nu trebuie să se mulțumească cu gândul că în orice caz biblioteca merge mai bine decît căminul. Și aici mai sînt posibilități de îmbunătățire a activității. În special în ultima vreme, biblioteca a inițiat acțiuni numai pentru pionierii și elevii din tabăra școlară. Există încă puține manifestări cu cartea care să vină direct în sprijinul producției, care să se ocupe de problemele specifice ale colectivităților din Vidra.

De ce căminul cultural nu are o activitate corespunzătoare? Factorii de răspundere din Vidra motivează în primul rînd prin faptul că de la începutul acestui trimestru, căminul cultural a rămas fără director (în treacăt fie spus, nici cînd că-

minul avea director nu se putea vorbi de o activitate permanentă la nivelul cerințelor.) Desigur că aceasta este o lipsă esențială pe care atît comitetul executiv al sfatului popular comunal cît și comitetul raional pentru cultură și artă nu trebuie să se mulțumească să o constate, ci să o remedieze neîntîrziat. Dar chiar așa stînd lucrurile, dacă în această comună cu cîteva zeci de intelectuali ar fi existat un consiliu de conducere al căminului care să-și trăiască viața, dacă pentru diferitele activități (conferințe, seri literare etc.) s-ar fi organizat după exemplul altor cămine, colective de sprijin conduse de cîte un cadru didactic, atunci munca cultural-educativă și artistică ar fi mers bine și în prima parte a anului și nu s-ar fi redus în aceste luni, de cînd nu există director la cămin.

Cît privește părerea că „așa e în comuna Vidra ori ce-ai face, că oamenii se lasă greu și nu vin la cămin”, prin care unii încearcă să justifice slaba lor activitate în acest domeniu, e de prisos să mai insistăm. Viața însăși a dovedit falsitatea acestui punct de vedere atunci cînd la cămin s-au organizat manifestări interesante, cu adevărat atractive. Și frecventarea cinematografului sătesc, a bibliotecii, ca și interesul de care se bucură emisiunile stației de radioficare demonstrează că sătenii sînt dornici de manifestări culturale bune.

Îată de ce, cu un sprijin mai substanțial din partea activiștilor comitetului raional pentru cultură și artă și al sfatului popular local credem că ar fi indicat să se efectueze unele schimburi de experiență cu căminele culturale fruntașe din împrejurimi, iar activiștii culturali să treacă neîntîrziat la organizarea unor manifestări cu un conținut bogat și atrăgător (serbări cîmpenești, duminici cultural-sportive, diferite forme operative de activitate culturală la locul de muncă) în strînsă legătură cu preocupările majore ale colectivităților.

VL. PANĂ

O AMPLĂ ANTOLOGIE A CÎNTECULUI POPULAR DIN MOLDOVA

Nu există manifestare internațională închinată artei populare la care folcloriștii de pe toate meridianele globului să nu-și manifeste entuziasmul față de bogăția, profunzimea, varietatea creației artistice românești. La Festivalul de folclor al țărilor balcanice și din zona Mării Adriatice ținut la București, la recente serbări folclorice de la Geneva, unde și-au dat concursul artiștii ansamblului „Perinița”, în cadrul sesiunilor științifice folclorice sau cu prilejul oricăror dîntre turneele formațiilor noastre artistice populare peste hotare, specialiști, cercetătorii artei populare, publicul, aclamau în totdeauna frumusețile cu totul deosebite ale folclorului românesc.

An de an, prin grija puterilor populare, sînt tot mai profunde investigațiile științifice menite să aducă la lumină comorile de frumusețe dăltuite de-a lungul veacurilor de popor în arta sa, să le redea maselor prin cele mai diferite mijloace.

Ampla antologie folclorică „Cîntece și jocuri populare din Moldova” recent publicată de Editura Muzicală vine să îmbogățească rezultatele acestor investigații înmănușind o lucrare de reală valoare științifică pentru prezentarea creației artistice a Moldovei, regiune mai puțin studiată în trecut.

Continuînd seria studiilor folclorice inițiate de o pleiadă de cercetători din trecut ai comorilor artistice populare, monografia realizată sub îngrijirea Institutului de folclor de Vasile D. Nicolescu și Constantin Gh. Prichici, reușește să prezinte cititorilor unele din cele mai reprezentative creații folclorice moldovenești.

Întocmită, pe baza unor cîntece mai vechi (notații făcute încă în primele decenii ale secolului nostru de Al. Voievidca sau înregistrări pe cilindri de fonograf datînd încă din anii 1928—1933) și în special pe temeiul unor culegeri efectuate în ultimii ani în regiunile Iași, Suceava, Bacău și Galați, antologia reușește să cuprindă exemple pe deplin semnificative din întreaga arie folclorică a Moldovei.

Cîntece populare și doine, balade (cîntece bătrînești) și cîntece haiducești, cîntece de leagăn, cîntece propriu-zise — întreaga suită de cîntece (epice și lirice) din genurile nelegate de un anumit prilej ceremonial din viața oamenilor — sînt larg reprezentate în cadrul lucrării.

Remarcabil este în cuprinsul antologiei capitolul închinat cîntecelor propriu-zise care, așa cum afirmă autorii, prin structura lor strofică, prin bogăția și varietatea lor tematică,

reprezintă genul cel mai viu și cel mai direct legat de viața cotidiană.

Noile cîntece culese prin satele Moldovei și incluse în cadrul lucrării oglindesc marile transformări petrecute pe meleagurile țării, minunatele perspective deschise în fața poporului nostru, viața de azi a țăranimi noastre, dragostea ei față de patrie.

„Acum cu pluta mea / Merg cîntînd pe Bistrița / Că-i lumină la Bicaz / Ridică de zăgaz / Cîntă poetul popular într-o melodie cu profunde rezonanțe („Am cunoscut în trecut”). Cînd te văd purtînd tractorul / Imi sîdești în sullet dorul / C-am scăpat azi din nevoi / Și vreau să fim amîndoi / Și-o nuntă mare să fie / La noi, în gospodărie... / Cîntă poetul într-o melodie plină de vervă și voie bună („La un capăt de ogor”).

Versurile onora dintre aceste melodii sînt pe deplin edificatoare cu privire la valoarea estetică a acestor producții folclorice, înfățișîndu-ne din plin bucuria vieții noi.

Cînd s-o desprimăvăra
Și omătul s-o lua,
Ca să văd cum muncitorii
La arat, la semănat!

(Cîntecul „Cînd s-o desprimăvăra”, cules în 1959).

Foaie verde de cîreș
Făcui drumul pin' la Iași
Ca să văd cum muncitorii
Se întrec mereu cu zorii.

(dintr-un minunat cîntec cu bogăție melodică și ritmică, cu multe înfloriri melismatice cules în 1960 în regiunea Iași).

Și în sfîrșit un mic fragment dintr-un emoționant cîntec pentru pace cules pe o melodie largă în măsura de 5 pe 8.

De-ar fi-n lume numai pace
Munca toată s-ar preface
În palate aurii
Și-n trai plin de bucurii.
Scumpă ești, prietenie!
Zboară-n lume și îmbie
Pe toți oamenii cinstiți
Să trăiască fericiți!
Să le fie viața soare
Ca o zi de sîrbătoare

Cuprinzătoare sinteză a creației artistice moldovenești, antologia folcloriștilor Vasile D. Nicolescu și Constantin D. Prichici reprezintă nu numai o lucrare muzicologică menită să contureze dimensiunile folclorului uneia dintre regiunile țării, ci și o monografie care poate folosi multilateral activiștilor noștri culturali în opera de valorificare, de răspîndire în mase a creației folclorice.

IOSIF SAVA

NOTE DE LECTOR

— Ce, credeați că o să scapi așa, cu una cu două, de mine? Mi s-a părut că te-ai cam încredințat cînd și după întrebările de baraj m-am ținut scai de tine. Acum lasă pe altă dată — și Olimpia Apetrei izbucni într-un ris zgolbiu.

— Află că nu mi-i necaz că am ieșit amîndoi pe-un loc — îi răspunse un pic repezit Vasile Duminică. — Am fost bine pregătiți și gata... Numai că mă întreb ce-ar fi fost dacă eram toți șase la egalitate?

— Ne înțelegeam noi și așa. Dar ce zici de moș Vasile Sava? Ai văzut ce răspunsuri exacte a dat și el, de parcă ieri ar fi ieșit de pe băncile școlii?

— Bibliotecara e de... „vină”. Toată ziua cu cărțile după noi. Să citim ba una, ba alta. A mai venit pe urmă și medicul veterinar Venera Stănescu cu consultațiile ei...

— Dar ne cam luarăm cu vorba și văd că oamenii s-au și împărțit pe grupuri. Noi, cu care mergem, brigadiere?...

Fără îndoială, dragi cititori, că ați recunoscut din discuția eroilor noștri pe doi participanți la un concurs „Cine știe, cîștigă”. Locul de desfășurare nu a fost de data asta scena unui cămin cultural sau o sală oarecare de spectacole. El s-a ținut pe o scenă improvizată pe terenul de sport, în fața a peste două mii de colectiviști din Secuieni, Miron Costin, Butnărești, Filipești, Doljești și bineînțeles din comuna gazdă — Trifești.

Încă de dimineață au început să sosească oamenii. Unii veneau cu camioanele, alții cu motocicletă, biciclete, căruțe, fiecare cu mijlocul... de locomotivă ce era mai la îndemînă. Organiza-

torii prevăzuseră parcă mare afinență și au făcut în așa fel ca oaspeții să se simtă cît mai bine.

Programul manifestărilor a început cu consfătuirea crescătorilor de animale. S-au purtat discuții pe marginea cărții „Crescerea animalelor” de ing. Ștefan Popescu-Vifor. Vorbitorii au folosit acest prilej pentru a împărtăși din

SĂRBĂTOARE LA TRIFEȘTI

propria lor experiență. Brigadierul zootehnic Duca Constantin din Butnărești a vorbit convingător despre pasiunea îngrijitorilor pentru munca lor, iar Vasile Duminică a insistat mai mult asupra felului în care trebuie să se facă alimentația vițelilor în primele 15-20 de zile. Olimpia Apetrei a făcut apoi o documentată expunere asupra celor mai întîlnite boli la păsări și a metodelor de combatere a lor.

Discuțiile au durat mai bine de două ore, după care îngrijitorii din Trifești și-au făcut o serioasă verificare a cunoștințelor lor în cadrul unui concurs „Cine știe zootehnie, cîștigă”. Cei șase concurenți au dovedit o solidă cunoaștere a meseriei de crescător de animale.

Cursurile zootehnice din iarnă, zecile de broșuri de specialitate citite și-au spus și de data aceasta cuvîntul.

După concurs, oamenii s-au împărțit în două grupuri. Unul, format din președinții gospodăriilor colective, brigadierei și colectiviști a plecat să viziteze acareturile gospodăriei colective gazdă. Am remarcat printre ei pe cei doi cîștigători ai locului întîi: brigadierul zootehnic Vasile Duminică și crescătoarea de păsări Olimpia Apetrei. Celălalt grup, format din directorii căminelor culturale și bibliotecarii din raionul Roman s-a oprit mai întîi la bibliotecă. Aici se inaugura accesul liber la raft al cititorilor.

Cînd i-am reîntîlnit după — amînză, era greu să știi care-i din Trifești, Butnărești, Secuieni sau din celelalte comune învecinate. Cu toții aplaudau operativitatea programului brigăzii artistice de agitație din Butnărești.

În același timp, amatorii de sport au putut urmări cîteva competiții interesante. Pe terenul de fotbal s-au întrecut echipele din Trifești, Miron Costin, Secuieni și Butnărești. Au urmat apoi mult disputate probe atletice: de alergări și aruncări. Programul sportiv a fost încheiat de tinerele din Butnărești. Frumoasele figuri de gimnastică artistică pe care ele le-au executat au primit aplauzele binemeritate ale spectatorilor.

Spre seară s-a încins o horă în care s-au prins cu vioiciune fete și flăcăi.

ION MIHÎȚ

Colectivista fruntașă Stela Vlăscioiu de la G.A.C. Turbați, raionul Râcari, la recoltarea porumbului.

Oaspeții la CIORANI

În urmă cu aproape doi ani, gospodăria colectivă „Ștefan Gheorghiu” din comuna Ciorani era mică, atât ca suprafață cât și ca număr de familii. Despre puterea ei economică se vorbea prea puțin în raionul Mizil. După colectivizare (în primăvara anului trecut), când suprafața agricolă a ajuns la 2.000 ha, iar numărul familiilor la 2.000, gospodăria a început să se dezvolte simțitor. Acum, realizările colectivităților din Ciorani sînt cunoscute nu numai în regiunea Ploiești, ci și în alte regiuni. Tot mai mulți colectiviști vor să viziteze gospodăria din Ciorani și să învețe din experiența ei. De curînd ciorănenii au avut ca oaspeți președinți de gospodării colective, ingineri și colectiviști din regiunile Ploiești, Galați, Dobrogea și București.

În planul de producție al gospodăriei colective, la capitalul venituri, oaspeții au găsit trecut 8,5 milioane lei. Atît și-au planificat colectivitățile din Ciorani să obțină în acest an. Președintele i-a asigurat însă că pînă la sfîrșitul anului cifra va fi cu mult depășită.

„Cum ați reușit ca în mai puțin de doi ani să deveniți multimilionari?” — aceasta a fost prima întrebare pe care le-a adresat-o oaspeții.

Marin T. Voinea, tînăr nu numai ca președinte (2 ani), dar și ca vîrstă, 28 de ani, le-a explicat că aceasta se datorește în primul rînd oamenilor, dorinței lor de a avea o gospodărie puternică, multilateral dezvoltată. Oaspeții au reținut din spusele președintelui că, aici la Ciorani, după colectivizare s-a insistat mult asupra întăririi economice a gospodăriei colective.

— De unde ați pornit? — a întrebat Nicolae Mantu, președintele unei gospodării tinere din regiunea Galați.

— De la pămînt. Într-adevăr, aveam pămînt destul, dar acesta nu era de ajuns pentru ca să devenim bogați. Trebuia să ne gîndim cîm să-l folosim mai bine pentru ca el să fie cît mai rentabil.

Terenul gospodăriei noastre se află situat între riurile Cricov și Prahova. Așezarea aceasta ne-a permis mărirea suprafeței legumicole, irigarea unor culturi și înființarea unei

orezării. În anul 1962, cele 80 de hectare cultivate cu orez ne-au adus un venit de 1.400.000 lei. În acest an am extins suprafața la 273 hectare și ne-am planificat un venit de 4.200.000 lei.

Vizitînd gospodăria, oaspeții, de altfel ca și gazdele, au prevăzut că producția de orez va fi de 6.000 kg la hectar și nu de 4.000 cît e planificată. Asta înseamnă depășirea venitului.

Brigadierul Petru Trăgaci, le-a povestit oaspeților cu cită

Din experiența gospodăriilor colective fruntașe

însuflețire au muncit colectivității la amenajarea terenului, la săparea canalului de aducțiune pe distanța de 3,5 km, prin care se face alimentarea cu apă din riul Prahova și la întreținerea culturii.

Apoi oaspeții au admirat bogăția lanurilor: porumbul irigat, sfecla de zahăr, floarea-soarelui, care vor aduce și ele venituri însemnate, după care au fost conduși spre podul de peste Cricov. De sus li s-a deschis un peisaj incîntător.

„De aici începe sectorul plantelor medicinale — le-a arătat președintele. E tînăr, în primul an de producție”.

Terenul acesta de pe malul riului Cricov nu folosea la nimic. Creștea doar mărăciuș. „De cîte ori treceam pe aici — le-a povestit inginerul agronom Vasile Stănescu — mă rodea ideea defrișării lui. Într-una din zile m-am sfătuit cu președintele, cu întregul consiliu de conducere și am ajuns la concluzia că acest teren nisipos ar permite cultivarea plantelor medicinale. Colectivității, în adunarea generală, au aprobat propunerea. Au mai fost printre ei unii care se îndolau: „Vom munci degeaba. Nu vom scoate nimic. Mai bine să lăsăm să-l scormonească păsările” — susținea Toma Cristea. Nici Gheorghe Grigoraș nu era prea convins. Mai ales atunci cînd s-a hotărît ca încă pe 50 de hectare din terenul bun al gospodăriei să

se cultive plante medicinale, el s-a opus. „Noi n-avem nevoie de flori, ci de griu și de porumb”. La seara de calcule ce s-a organizat la cîminul cultural, pe tema „Ce venituri ne vor aduce plantele medicinale”, Cristea, Grigoraș și alții și-au dat mai bine seama de importanța cultivării acestor plante.

Ațiunea a început în primăvară. În sprijinul colectivităților a venit Vasile Moraru, tehnician la Direcția Generală a Plantelor Medicinale-București. Treizeci de hectare de pe malul riului Cricov au fost defrișate, terasate și plantate cu măcieși și trandafiri pentru dulceață. Pe alte 50 de hectare s-au însemnat menta, malva, cinara, sorghul... în total 18 soiuri.

Oaspeții i-au găsit pe colectivități recoltînd. Printre ei se aflau Toma Cristea și Gheorghe Grigoraș. Stelian Pirvu, brigadierul care a urmat cursurile școlii de specializare la centrul plantelor medicinale din Buzău, le-a adus la cunoștință că însemnate cantități de mentă, cinară, malvă și altele au și fost valorificate, de pe urma cărora s-a obținut un venit de 800.000 lei. De pe cele 80 de hectare cultivate cu plante medicinale, colectivitățile și-au planificat un venit de 1.200.000 lei. Perspective de viitor? Încă 60 de hectare de pe malul Cricovului vor fi amenajate în primăvara anului viitor pentru cultura plantelor medicinale.

Lărgirea varietății culturilor, sporirea recoltelor, au creat ciorănenilor mari posibilități pentru dezvoltarea sectorului zootehnic. Oaspeții au vizitat grajdurile și au aflat că de la cele 582 de taurine, dintre care 120 vaci cu lapte, 450 porcine, 2.500 ovine și de la cele 15.000 păsări se va realiza un venit de un milion lei.

Vizitarea gospodăriei, discuțiile purtate cu colectivității din diferitele sectoare de producție, au constituit un prilej pentru vizitatori de a afla izvoarele celor 8,5 milioane lei și de a vedea pe ce se bizuie încrederea tînărului președinte că acest venit va fi depășit.

M. CHIRULESCU

Noi construcții zootehnice în G. A. C.

Ne scriu corespondenții

Paralel cu mărirea efectivului de animale, în acest an consiliile de conducere ale gospodăriilor colective au luat măsuri concrete pentru asigurarea unor adăposturi corespunzătoare. În multe gospodării colective unele construcții planificate sînt terminate, iar altele în stadiu de finisare. De pildă, consiliul de conducere al gospodăriei colective „Viața Nouă” din comuna Ghioroiu, raionul Oltețu — după cum ne informează corespondentul nostru Marin Gh. Marin — a organizat în așa fel munca încît o dată cu lucrările agricole la zi, s-au terminat de construit două grajduri, o maternitate, un pătul, iar cel de-al treilea grajd e aproape de sfîrșit.

La aceste construcții prețul de cost a fost cu mult redus față de deviz, datorită faptului că membrii gospodăriei colective au folosit din plin resursele locale.

Și colectivitățile gospodăriei colective „9 Mai” din comuna Barcea, raionul Galați, — ne scrie corespondentul Emil Pungă — s-au preocupat de ridicarea unor noi construcții pentru ca întregul efectiv de animale să fie întreținut în condiții corespunzătoare în lunile reci și umede. Pînă în prezent au construit un complex porcine de 600 capete, o puierniță a 5.000 capete, un grajd a 100 capete bovine și o crescătorie de porci a 300 capete.

În executarea lucrărilor s-au folosit, după exemplul unor gospodării colective fruntașe, materiale din resurse locale: 40.000 chirpici și balturi din paie de secară pentru acoperiș.

Un ajutor substanțial la această acțiune l-au dat tinerii utemiști Traian Zamfir, Chiriță Gheorghe, Mihai Radovici și alții, care au nivelat terenul, au cărat pietrișul și alte materiale.

Acum, colectivitățile se îngrijesc și de celelalte construcții: le vîruiesc, le repară acoperișurile, ferestrele și ușile.

„Brigada noastră fruntașă”, așa denumesc colectivitățile din comuna Cîndești, raionul Buhuși, brigada de construcție. Și pe drept cuvînt își merită denumirea. Pînă în prezent, ne scrie corespondentul Tache Vasilache, ea a terminat înainte de data fixată construirea celor trei grajduri pentru vite a cîte 100 capete fiecare, a îngrășătoriei de porci, a puierniței de 2.000 capete și a unui dispensar veterinar. S-au evidențiat în mod deosebit Gheorghe Acristinei, Alexandru Cozma, Eugen Barcan și Ion Toma.

CITIND...

Ca un copil pornit cu plugușorul
Îmi tot colindă vîntul la fereastră.
L-aud șoptind că i-a plăcut ogorul
Făcut din vară de brigada noastră.

Cînd țarina se-nfățișează bine
Îi place mult hoinara lui colindă,
Și cată lung, să creadă nu-i prea vine
Că becul viu mi-a înflorit în grindă.

Mă vede stînd la masă și citind
Pentru învățămîntul agrotehnic...
Și-atunci pornește iarăși în colind
Lăsîndu-mă cu cartea ce mi-e sfetnic.

ȘTEFAN TANASE

Înmagazinarea noli recoltate de porumb la G.A.C. Chirnoia, raionul Oltețu.

Al. Andrițoiu

ȘI IARĂȘI MORILE

Cînd am cîntat în luna Ianuar
că semne foarte bune anul are,
noi am visat acest bogat grînar
din vara blindă și dogoritoare.

Și iată snopii grași s-au risipit
și-n locul lor stau sacii plini de grîne.
Bogat e anul, rodul e-nzecat
și țara ni se bucură de piine.

Și iarășii morile ne vor cînta
neconținute cîntece într-una,
din zori cînd pierе cea din urmă stea
pînă în noapte cînd suride luna.

Rusalin Mureșanu

HIDRO-CENTRALA

Aicea se adună din veacurile toate
Prin apele albastre curgînd din veac în veac
Puterile naturii zburdînd în libertate...
Azi se-odihnesc o clipă în ochiul unui lac.

Apoi din nou se iscă pe vaduri de aramă
Minunile luminii atom lîngă atom
Cînd omeneasca mină cu forța ei de-o seamă
Drept stele vii le urcă în casă lîngă om.

Aicea scrise omul în forța sa deplină
Istoria luminii și-a secolului meu
Din munții plini de umbră țîșnește-aici lumină
Și urcă peste țară în pașnie curcubeu.

Gh. I. Chirculescu

CÎNTEC ÎN LAN

Se-aude un cîntec în lan, sint fetele,
Bucuria le-a pîș pe buze
Acest cîntec ales
Cîntec născut din cules,
Bucuria le-a pus în mîini
Nerăbdarea căutătorilor de comori,
Comoara lat-o aici
Te-așteaptă din rod s-o ridici.

Se-aude un cîntec în lan
Cîntec cu aripă calde și iuți
Ca rînduneaua aceasta voinică
Ce prin fața soarelui se înspică
Primăvara petrecea rînduneaua pînă departe
Toamna o pierde la ea prin palate.
Se-aude un cîntec în lan...

ODIHNA

Schiță de ILIE TĂNĂSACHE

S-așezase în capătul lanului, pe marginea șanțului, să fumeze o țigară... Bulgării tari, uscați, îl înghionteau din toate părțile încît pînă la urmă renunță să se mai foiască.

Țigara s-a brodit prea mare. Poate degetele lui lacome au luat mai mult din tabacheră sau bucata de hîrtie din care a răsucit-o l-a înșelat. În '46 cînd fuma mătase de păpușoi și tizic uscat, iute la gust, făcea țigările numai așa de un deget. Oamenii n-aveau nici de unele și se lăcomeau pînă și la fumul din țigările alea. Ionete își surprindea și acum apucătura asta și, mai pe urmă cînd își dădea seama, îl apuca rușinea și furia și dădea vina pe trecut că-i venea mai ușor. Trecutul era ceva din care făcuse și el parte, dar rămăsese undeva în urmă și învinuindu-l credea c-a făcut totul, că s-a curățat de tot ce l-ar fi putut minji.

Azi-dimineață, bunăoară, cînd a pornit pe rînd cu Raica, o colectivistă, îl bucura ușurința și puterea cu care el învîrtea sapa încît a ajuns la capătul lanului de porumb cînd ea de-abia se vedea pe la jumătate. La întoarcere a luat două rînduri. „O să m-ajungă și ea, prășim alături și fac și puncte mai multe”...

Cînd l-a ajuns, ea gîfîia, broboada albă îi era sărată de sudoare. „Te-am ajuns Ionete!”. I-a fost atunci rușine de gîndul lui, rușine de basmaua aceia numai apă, de osteneala femeii zornite să-l ajungă, de faptul că luase două rînduri și socotise înainte punctele. „Ți-am luat și ție rîndul, să prășim alături!” se trezi vorbind și adăugă tot așa, parcă cu gura altuia: „Mai schimbăm acolo, o vorbă”...

Raica gîfîia, îi era cald, dar a bucurat-o vorba lui. „Chiar, pentru mine l-ai adus pînă aici?” „Pentru tine!” „Și cu al meu ce fac?” El tăcea și învîrtea sapa ușor, ca pe-o jucărie, parcă în glumă cînd la rîndul din dreapta, cînd la cel din stînga.

„Le scoatem la capăt pe toate trei Ionete...” Soarele frigea, se înfierbîntase țărîna răscolită de prășitoare, iar frunza lanului de porumb se răsucise de sete, dar lui încă-i mai rămăsese tremurul acela cînd își surprinsese apucătura rea de care se lupta să scape. „Se răsuci pe-o parte să scoată chibritul din buzunar. Bulgării îl înțepară mai tare încît simți că-i amorteste șoldul. Trase adînc citeva fumuri și asta îl liniști. În fața lui lanul de porumb ce-i ajungea pînă la brîu se întindea verde, curat, pămîntul răscolit făcea să răzbească din cine știe ce adincuri

un fir de reveneală păstrată de la ultima ploaie. Soarele nu se grăbea să apună și izul acela de umezeală ținea parcă să-i aducă aminte că treaba a fost implinită aici, că ziua de muncă se terminase înainte, cu mult înainte de sfîrșitul propriu-zis al zilei.

Undeva, între lanuri se auzea zdroncînit de căruță. Ionete se simțea odihnit, ar fi vrut să mai învîrte sapa pînă după asfințit, pe răcoare, să-și simtă mușchii biciuiți ca de-o ploaie repede, cu vînt.

Îl trezi din liniștea asta un zburătăcit ce se petrecea undeva, deasupra capului, în crengile încilcite ale pîrului sălbatic sub caro se așezase. Un ereto s-abătuse peste cuibul unei păsări și-l făcuse praf. Dădu să fluiera, dar era prea tîrziu. Cuibul se prăbuși la pămînt și singurul ou ce nu fusese înghițit îi pică chiar pe virful sandalei și se sparse.

Felul prostesc în care fusese distrusă viața cuibului îl posomori și-i fură liniștea. Apoi, așa din senin, privind la virful sandalei zîmbi la un gînd care era numai al lui, zimbea și avea acum o față frumoasă cu toate că i se vedeau trei dinți lați, chiar în față, de metal, iar alături de ei, o știrbitură pe care nu avusese încă răgaz să și-o astupe.

Oul spart îi aduse în minte o amintire. Era înainte de încheierea colectivizării cînd el și cu alți vreo zece individuali s-au suit într-un camion și au pornit-o, în miez de iarnă, la o gospodărie din plin Bărăgan. Pe la vecini fuseseră ei, dar voiau să vadă dacă la fel e și altundeva, mai departe de casă.

Ajunși, au pornit-o cu ceața la cercetat. El o ia de unul singur către grajduri. Tocmai se făcea mulsul. Citește pe tablă și vede că vaca „Drăgaica” dă pe zi 20 de litri. „Nu-i cam mult scris?”. Mulgătorul tace, se uită la el și tot pe mutește — că vede cu cine are de-a face — îi întinde căldarea: „Știi să mulgi?”. „Știu. În colectivă doar!” minți Ionete. Celălalt parcă-l judecă altfel, stă în cumpănă și pînă la urmă se hotărăște: „Atunci ajută-mă!” Și-i lasă căldarea în mină.

Ionete a muls în seara aceea la „Drăgaica” pînă i-au amortit degetele...

A doua zi merge la incubator, tot așa singur, fără ceilalți. Se uită la miile de ouă, ia citeva în mină și le răsucește pe toate părțile de parcă vedea pentru prima dată așa ceva. Privește iar miile de ouă.

— Și matala crezi că o să iasă pui chiar din toate? — se adresează el

femeii de la incubator. Aceasta se furie, că-i citise în ochi neîncredere și stăruia în el și-i pîta sufletul, răspunde oarecum în răspăr:

— O să iasă, că li s-a făcut în mirajul. La gospodărie nu se merge brodeala... Și cum învîrtea el ouăle, scapă unul pe virful bocalui. Jos, cioburile de găoace se atecară cu materia vie în care, ghicit, începuse să se contureze pui.

— Acum că ai și încercat te-ai vîns? — îl întrebă femeia sporind necazul și rușinea...

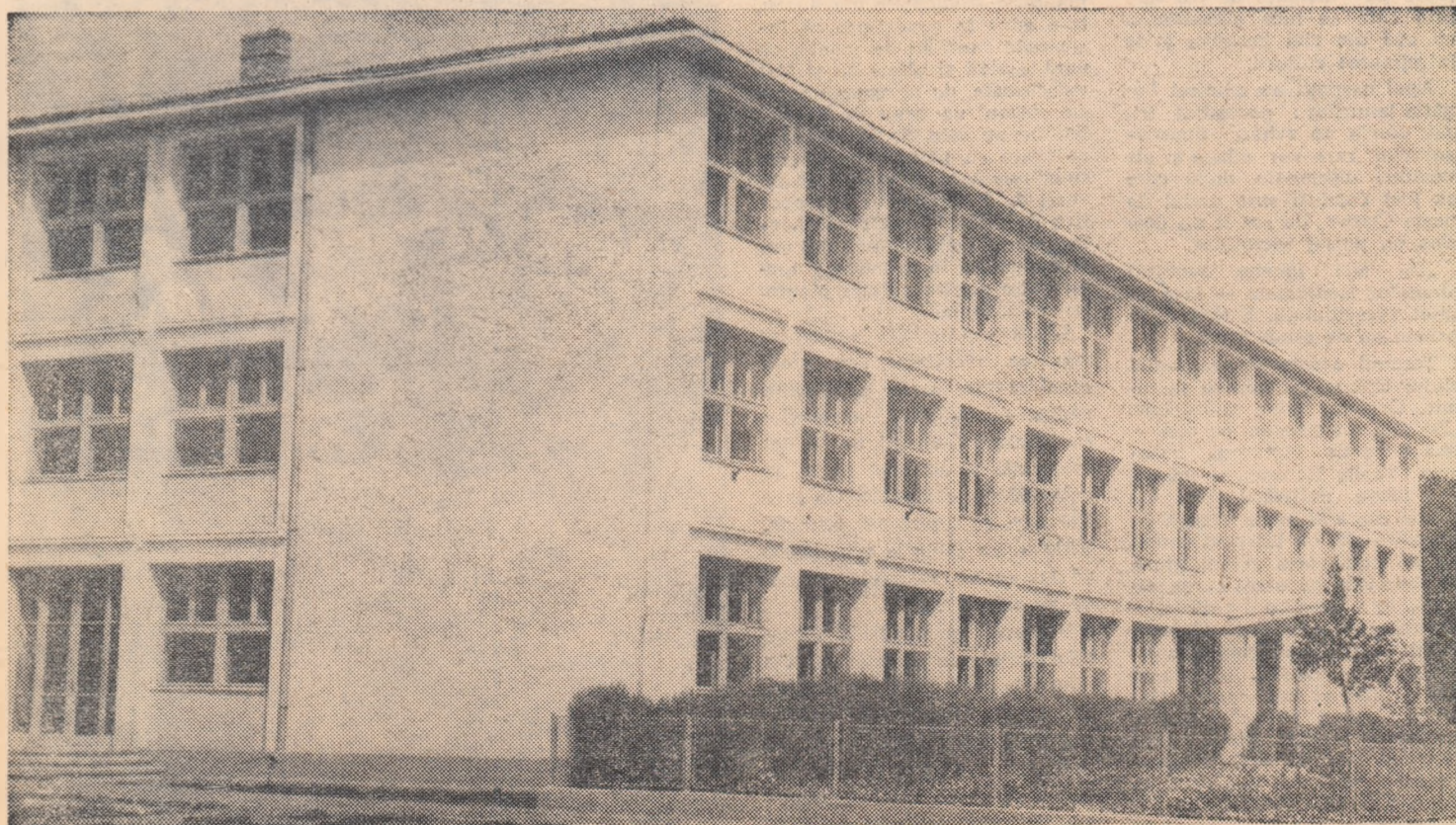
Soarele întîrzie să apună și Ionete se simțea bine acum cu țigara lui capătul acela de lan pe unde trecuseră colectivizării cu prășitoarea și So simțea odihnit și parcă-i era rușine să pornească spre casă, așa fără nici pic de osteneală în oase. Păcăci acela de căruță încereni la douăzeci de pași și Ionete îl văzu de la lîngă lui pe președintele gospodăriei coboară și cercetează prășitura. Pînă la urmă nu-l văzu și pîcînitul că se destrăma acum iar peste lan necuprinse de o singură privire.

Ionete își luă sapa și o porni dreptul, prin porumbul pînă la Măsură cu pașii această bogăție simți în el o liniște și o bucurie pe care nu le mai încercase niciodată.

Porumbul foșnea și-l odihnea.

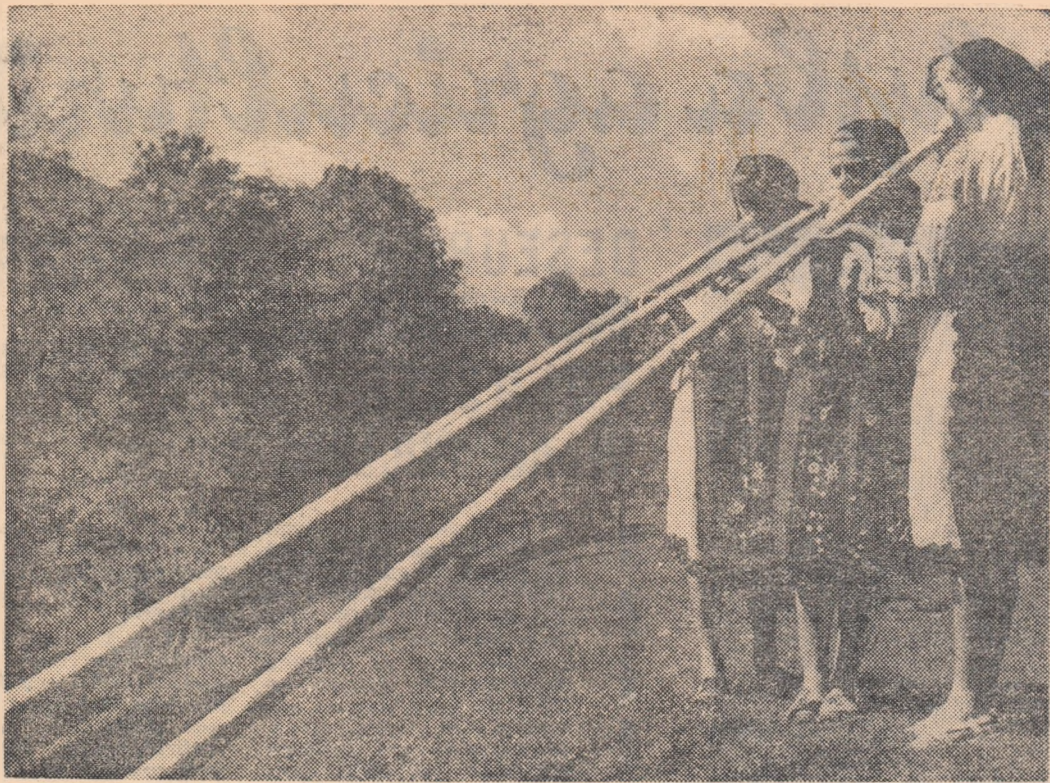
Cum se prezintă profilul

Schiță de

Noua clădire a școlii medii din Sebiș, regiunea Crișana

Tocmai termină o caricatură bună, de sărbătorii, în care se vede un bărbătește, la oameni, său, Cornel, îi tot dă toate fețele cu ochi mijoci și un zîmbet care a atunci cînd îi pomeni la perete a colectivei. Prichie fu să-l lovească. Se iese hai cu Fira, nevastă la beizadele, așa că se: — Lipsește din ochii r... — Zău că te-a pictat tul. — Se vede tot: curul cu papornîța noastră calul cel alb și ride de — Unde-ai mai văzut, tute? — În caricatura gazet... — Ce caricatură ai văreți? Iordache glumea în glasul nu-i mai e așa de

— Ce cartofi și ce paporniță? sări și Fira, care auzise tot din cunnie.

Băiatul privi în pământ, incurcat, Iordache își făcu de lucru să ducă peria în casă. Ajutat de lipsa tatălui, copilul povesti pe scurt întâmplarea la care fusese martor.

— Și unde zici că i-a descărcat?

— Sub șopru, lângă ai noștri,

— Hai și-mi arată, îl trase Fira spre șură.

Profitând de împrejurare, Iordache se strecură cit mai repede în uliță. Afurisită treabă și cu barabulele astea! Naiba l-a pus? S-a dus pe gîrlă toată buna dispoziție de duminică.

Iordache ținea mult să apară cit mai demn între oameni, ca un gospodar așezat, cu rostul lui în colectivă și cu față de măritat. De cînd se lăsase de lăutărie și intrase în rîndul colectivităților cu răspundere, mai ales că avea și atelaj în primire, Iordache părea alt om. În afara mulțumirii pe care i-o dădea mersul în coloana de căruțe, cînd sfichiuia aerul cu biciușca, îndemnindu-și călății cu glas autoritar, cele mai plăcute ceasuri i le prilejuiau discuțiile cu oamenii din zilele de sărbătoare. Erau orele lui fericite, cînd se simțea egal cu toți, băgat deopotrivă în seamă, ascultat, uneori consultat chiar.

Se pregătea anume pentru întîlnirile de pe linia satului, gîndindu-se ce probleme sînt la ordinea zilei, imaginîndu-și cum va decurge discuția și ce va spune dînsul. În mersul domol al cailor, Iordache avea răgaz să-și șlefuiască vorbele viitoare, ambițios să vadă satul că are și el ceva doxă în cap și nu de pomană o poartă sub singura pălărie bej-roșcat din sat. După ce, alde Vasile Paiu, termina informarea din gazete, Iordache aștepta să vină careva cu vreo propunere. Dîndu-și pălăria de pe ceafă pe frunte, semn că are de gînd să ia cuvîntul, fostul lăutar intra în discuție ascultîndu-se singur:

— După mine, problema se prezintă tocmai contrar.

Acum, după blestemata asta de tărășenie cu cartofii și cu gazeta de perete, pas de mai vino tu țanțoș între oameni, tovarășe Iordache.

Ce-o fi scriînd acolo, la gazeta? Îi pare rău că nu l-a descusut pe Cornel. De unde să știe că o să iasă tocmai așa? Abătîndu-se de la drumul obișnuit — cărau cartofi de sămînță pe tarlaua din Nisipuri — descărcase vreo trei-patru coșuri acasă. Celorlalți le spusese că vrea să întărească șina care juca pe obada unei roți. Chiar așa era, șina clămpănea și în primul moment nu se gîndise la altceva.

Își aminti că se gîndise atunci: dacă mă vede cineva și mai știu eu ce-și inchipuie, îi spun cum stau lucrurile: am încărcat prea mult, drumul e la deal, caii nu pot trage că e mîzgă și am o roată slabă, gata să se împălărieze. N-ar fi spus minciuni, așa era. Nicî nu i-a descărcat cu alt gînd, l-a lăsat să-i ducă în alt transport.

Oarecum ușurat, Iordache porni glonț spre grajdurile gospodăriei. Înhamă caii.

— Încotro, Iordache? se miră Dumitru Stancu.

— Mi-a rămas o treabă neterminată,

— Păi, azi, duminică?

— Azi, e urgentă. Se gîndi că dacă n-ar fi chestia de la gazeta de perete i-ar fi putut spune lui Dumitru despre ce-i vorba, pe cînd așa?

Cînd opri căruța la poarta lui, găsi cartofii scoși pe troscot, culcați ca porceii. Auzi pe undeva glasul furios al Firei. E cătrănită rău, își zise, și porni să caute coșul.

— Ai făcut bine că i-ai scos, vorbi el, cînd femeia îi veni în preajmă. — Îi lăsasem pentru alt transport și i-am uitat. O roată din „cătrăun“ e slabă și încărcasem cam mult.

Se justifica mai mult pentru dînsul căci își dădea seama că Fira nu-l crede. O simțea ca un nor vînat deasupra capului.

Încercîndu-și vîzu precis că erau mai mulți decît lăsase, dar nu zise nimic.

La Nisipuri îl găsi pe paznic la bordeiul în care erau adăpostiți cartofii pentru incubare.

Moș Necula îl primi mirat. Înainte de a fi întrebat, Iordache repetă aceeași scuză.

Plictisît se vede de liniștea cîmpului, bătrînul se grăbi să-l ajute și tot sporovăia despre cîntecul colectivităților noastre, care e frumoasă ca florile finațului de mai. Lui Iordache i se păru că vorbele sînt potrivite cu tîlc și se gîndi că moșul, venînd în zori la slujbă, a citit cu amănuntul tot ce e în gazetă. Acum îl ia fin, cu busuiocul sub nas.

Nu se liniști decît după ce lăsă căruța la locul ei. Atunci i se păru că nu s-a întîmplat nimic și totul e în ordine, dar spre grupul oamenilor tot nu-i venea să se abată.

Chiar în fața sediului se întîlni cu președintele. Îi veni să intre în pămînt.

— Unde-ai fost cu căruța, Iordache? Te-am zărit urcînd dealul la Nisipuri.

Nu mai avu încotro și îi povesti întîmplarea cu roata din „cătrăun“ și mîzga din ajun. Anume îngroșă greutățile ca să înțeleagă președintele că a fost caz de forță majoră și nu altceva.

— De ce atîta grabă? se miră celălalt. — Le luai mîine dimineață, cu primul transport.

— Hm, făcu Iordache, dîndu-și pălăria de duminică pe frunte, — după mine problema se prezintă tocmai contrar, cam așa cum e pictat și la gazeta noastră.

— Ce gazetă? nu înțelese președintele.

— Uite colea, nu te mai prefăce. Și-l trase pe președinte spre panou. Cercetă în grabă cuprînsul. Erau articole despre grăbitul însămînțatului, despre îngrășăminte, despre ziua femeii și încolo nimic. Iordache rămase o clipă descumpănit.

— Vorbește, bre! auzi indemnul președintelui.

Cu nodul emoției în gît, Iordache îi arătă doar articolul: „Să însămînțăm cartofii la timp“ și se forță să zîmbească cu înțeles.

Președintele rise și îi bătu pe umăr.

— Te-am înțeles. Hai să vedem ce mai spun oamenii noștri.

Călcînd cit mai demn, așa cum se cade unui colectivist cu rost și cu față de măritat, Iordache retrăi discuția cu fecioru-său. Îi rămăsese în urechi un anumit ton trist din glasul băiatului atunci cînd îi povestea Firei întîmplarea și tristețea aceasta, care suna a îngrijorare, îi ridică din inimă o duioșie pe care nu o mai simțise.

Desen de NICĂ PETRE

George Demetru Pan

CIULEANDRĂ

Văd oameni, coloane, ca roiri de aște
suride gherghina-n sfoasele glastre;
le ride Casimcea, le ride Cimișul,
de bluze albastre și bunde-i desîșul,
Sub sori temerari pornirăm suîșul.

Și ride Oltul și Bistrița hohotă
bate vînt-noul și rimele tropotă
cînd vuie-ntre sonde-ale neonului unde,
cînd la furnale ecoul răspunde —
iar satele-mbracă-nțeleapta lor horbotă.

Astral e virtejul Fantastă-alergare.
Muncitorii poartă pe frunji nimb de soare
scîlpăt de vise din roiri de stele,
flori ale năzuințelor noastre, fidele:
voința... strădania... conjugă mișcare.

Zenitul, e pacea, Zenit fi-vom miine.
Năpraznic ni-e jocul, Un pic mai rămîne,
Și visele tale și visele mele,
iubito, vor fi cum e miezul de stele
sub lumina acelor milenii-minune.

CERTITUDINI

Cînd privesc noaptea-n jurul meu
la tot ce respiră —
butașul de vie pare un leu,
hulubul aduce cu-o liră.

Aerul vine peste ierburi tiptil,
cu pași de copil —
cerul îmi spune tăcut
cîte lumini prin noi au trecut.

Cînd mă uit în senin,
stau de veghe, stelele — stele —
și ulii nu cutează spre ele,
și furtuni nu măi vin.

Mircea Cociu

CULEGÎND BUCHET DIN HUMĂ

Suspendat peste colină
Soarele își varsă focul,
Peste poama de must plină
Dată-n pîrg, de-i crapă bobul,
În ciorchină.

Prin podgorie-n alee
Roada cu argint de brumă,
Stă încinsă în curmea
Culegînd buchet din humă,
Să ni-l dec.

Pe terasa costelivă,
Strugurelul ride-mi pare
Hărmicia colectivă
A sădit altoi de floare,
Rupt din soara.

Acum ripele abrupte
Coperite-s de verdeață.
Plin butucul, dă pe rupte
Muncitorului dulceață,
Să se-nfrupte.

Din butelii bînd licoarea
Limpede cum e cristalul,
Pieptul țî-l aprinde floarea
De medalii, iar pocalul,
Sărutarea.

Știința în slujba agriculturii

Uzina de produse sodice Govora — cuptoarele de var,

INGRĂȘĂMINTELE ȘI NUTRIȚIA PLANTELOR

Cerințele de hrană ale plantelor sînt foarte felurite, după cum felurile sînt și plantele înseși. Unele din ele (grîul, porumbul, ovăzul etc.) au nevoi mai mari de azot și fosfor decît de potasiu sau calciu, bunăoară. Altele (sfecia, floarea-soarelui, cartoful etc.) consumă, dimpotrivă, mai mult potasiu decît azot sau fosfor. Elementele de care au nevoie plantele în dezvoltarea lor se găsesc în sol în cantități mai mari sau mai mici. Pentru a obține însă an de an recolte mereu sporite este necesar ca aceste elemente să fie adăugate în sol în anumite intervale de timp. Aceasta se face, în primul rînd, prin folosirea rațională a îngrășămintelor, care după natura lor pot fi: organice, minerale, bacteriene sau îngrășăminte verzi.

Ingrășăminte organice se găsesc aproape în fiecare gospodărie, din care cauză mai poartă și denumirea de îngrășăminte locale. Astfel de îngrășăminte sînt: bălegarul sau gunoiul de grajd, găinațul de păsări, mustul de bălegar și altele. Bălegarul conține principalele elemente nutritive necesare plantelor. El este un îngrășămint complex, conținînd circa 0,50 la sută azot, 0,25 la sută fosfor, 0,60 la sută potasiu, 0,35 la sută calciu etc. Prin urmare, folosind 20—30 tone gunoi de grajd la hectar, introducem în sol 100—150 kg de azot, 50—75 kg fosfor, 120—180 kg potasiu, 70—105 kg calciu etc. la hectar. Gunoiul de grajd se poate folosi atît proaspăt cît și pe jumătate dospit. Atunci cînd se dă proaspăt, el trebuie introdus sub brazdă cu 3—4 luni înainte de semănat, pe cînd în cazul cînd se dă semifermentat se introduce în sol numai cu 1—2 luni înaintea semănatului. Fiind un îngrășămint complet, gunoiul de grajd creează condiții bune de dezvoltare pentru microorganismele din sol, care sînt adevărați bucătari ce prepară hrana necesară plantelor.

Industria pune astăzi la îndemîna agriculturii îngrășăminte chimice sau minerale din care unele sînt simple (conțin un singur element nutritiv), iar altele complexe (conțin două sau mai multe elemente nutritive). După elementele ce le conțin, îngrășămintele minerale simple pot fi cu azot, cu fosfor, potasiu sau cu microelemente (bor, zinc, cupru etc.).

Cele mai folosite îngrășăminte minerale sînt cele cu azot și fosfor și după aceea cele cu potasiu. Printre îngrășămintele cu azot un loc important îl ocupă azotatul de amoniu (32 la sută azot), azotatul de sodiu (15 la sută azot) și sulfatul de amoniu (20 la sută azot). Îngrășămintele cu azot sînt ușor solubile în apă și de aceea ele se dau cît mai aproape de data însămînțatului, la însămînțat sau după însămînțat, pentru ca să se evite spălarea lor în adîncime. În felul acesta îngrășămintele sînt reținute în stratul de răspîndire a rădăcinilor (rizosferă) și pot fi mai ușor folosite de către plante.

În ultima vreme capătă o întrebuintare din ce în ce mai mare îngrășămintele azotoase lichide cum sînt apa amoniacală și amoniacul lichid. Ultimul este cel mai concentrat îngrășămint cu azot din cele cunoscute pînă astăzi, conținînd 82 la sută azot.

Pentru aprovizionarea suplimentară a plantelor cu fosfor se folosesc îngrășăminte în compoziția cărora intră acest element. Cel mai

întrebuintat este superfosfatul simplu, care conține 16—18 la sută fosfor. În mai mică măsură se folosește superfosfatul dublu.

O folosire mai restrînsă o au îngrășămintele cu potasiu, deoarece datorită rocilor pe care s-au format, solurile conțin de obicei importante cantități din acest element.

Un îngrășămint local, bogat în potasiu, este cenușa de vatră, produsă în gospodărie. Cenușa de paie conține, de pildă, 10—15 la sută potasiu, iar cea rezultată din arderea tulpinilor de floarea-soarelui și hrișcă — peste 30 la sută potasiu.

Plantele cu care se pot folosi ca îngrășămint verde sînt lupinul, mazărea furajeră, rapița, floarea-soarelui și altele. Astfel de îngrășăminte își au rostul mai ales pe solurile nisipoase și pe cele podzolice foarte sărace în substanțe organice. Pentru a obține îngrășămint verde, în anul respectiv plantele cultivate nu se recoltează, ci se introduc sub brazdă.

Ingrășămintele bacteriene reprezintă culturi de bacterii obținute în laborator, cu care se tratează sămînța. Ajunse în sol, o dată cu sămînța, bacteriile se înmulțesc și prin activitatea lor îmbogățesc solul în azot. Printre îngrășămintele bacteriene produse și experimentate și în țara noastră amintim *Nitraginul* și *Azotogenul*. Primul reprezintă cultura de bacterii folosite la plantele leguminoase. Înmulțindu-se sub scoarța rădăcinilor acestor plante, bacteriile respective formează acolo niște umflături numite nodozități. Al doilea reprezintă cultura de bacterii care trăiesc libere în sol, fixează azotul din aerul solului, iar după moartea și descompunerea lor, plantele cultivate folosesc azotul rezultat.

La aplicarea diferitelor feluri de îngrășăminte se ține seama nu numai de felul plantelor și solul respectiv, ci și de felul îngrășămintelor.

Alături de alte măsuri, folosirea în agricultură a îngrășămintelor contribuie la creșterea producției vegetale și animale.

Prof. ȘTEFAN DIMANCEA

Institutul agronomic „N. Bălcescu”,
București

DEȘEURILE INDUSTRIALE FOLOSITE ÎN AGRICULTURĂ

În ultimul timp, oamenii de știință au demonstrat că pot fi obținute îngrășăminte minerale dintr-o serie de deșeuri industriale. În unele uzine de materiale plastice, care se dezvoltă rapid în țara noastră, rezultă, de pildă, deșeuri bogate în azot. Aceste deșeuri, introduse în sol, asigură plantelor prețiosul „aliment” de care au nevoie — azotul.

De asemenea, din nămolurile de caustificare ce rămîn ca deșeuri de la fabricarea sodiei caustice se prepară nitroamonocalcarul, un îngrășămint bogat și el în azot și calciu.

BIOXIDUL DE CARBON — INGRĂȘĂMINT

Peste tot unde se arde combustibil — în cuptoare Martin sau furnale, în cazanele centralelor electrice, în generatoarele de gaze — o dată cu fumul, în atmosferă se împrășteie și însemnate cantități de bioxid de carbon.

Cercetările făcute de specialiștii din mai multe țări au arătat că acest gaz poate fi utilizat și el ca un îngrășămint pentru plante, cu condiția să fie încorporat în sol sub formă de sare. O mare cantitate de

bioxid de carbon poate fi folosită și pentru un îngrășămint atît de prețios cum este ureea.

ZGURĂ METALICĂ ÎN AGRICULTURĂ

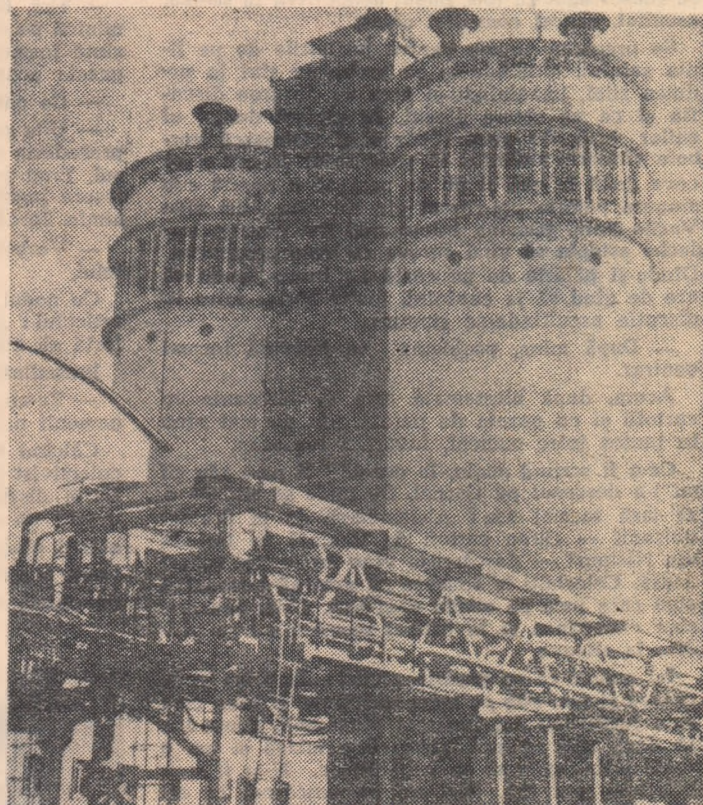
Chiar zgura metalică din cuptoarele Martin poate fi folosită ca un excelent îngrășămint mineral. Experimentele făcute au arătat că această zgură conține cantități mari de fier, calciu, magneziu, sulf și alte câteva elemente necesare plantelor.

Pentru a putea fi „consumată” de către plante, zgura trebuie fărîmîțată în prealabil în părțile foarte fine. Acest lucru a fost realizat prin adăugarea unei cantități mici (3—5 la sută) de dolomită fărîmîțată în masa de zgură încă incandescentă. Particulele dolomitei servesc drept „centre” de cristalizare a unuia din mineralele existente în zgură. Produsul final este o pulbere care constituie un excelent îngrășămint, potrivit mai ales pentru terenurile acide.

DEȘEURILE DE ORIGINĂ VEGETALĂ ȘI ANIMALĂ

În sfîrșit, deșeurile de origine animală și vegetală care nu mai au alte utilizări pot fi folosite și ele cu succes ca îngrășăminte. Astfel, făina de oase, rozăturile de piele din tăbăcării etc., sînt îngrășăminte cu un conținut bogat în fosfor, calciu sau azot. Pot fi utilizate cu succes drept îngrășămint și nămolurile de defecare de la fabricile de zahăr.

Dr. E. ROMAN

Turnurile de granulare la fabrica de îngrășăminte azotoase de la Combinatul chimic Făgăraș.

ȘTIATI CĂ... • ȘTIATI CĂ... • ȘTIATI CĂ...

...într-o experiență făcută la Stațiunea experimentală Ștefănești (Argeș) pe un sol brun podzolit, dîndu-se 30 de tone bălegar și 6 tone praf de var la hectar, s-a obținut o producție de 4543 kg porumb boabe la hectar față de 2555 kg obținute pe același teren neîngrășat ?

...în comuna Ileana (București), pe un cernoziom ciocolatiu, îngrășîndu-se terenul cu 200 kg azotat de amoniu și 400 kg superfosfat la hectar, s-a obținut o producție medie pe 3 ani de 3423 kg grîu la hectar față de 2213 kg obținute de pe același fel de teren, dar neîngrășat ?

...lăsarea grămezilor de gunoi descoperite în bătaia vînturilor și arșița soarelui, precum și împrăștierea gunoiului pe teren cu mai multe zile înaintea arăturii principale, face ca el să-și piardă mult din valoarea fertilizantă ?

...influența gunoiului de grajd se resimte și în anii următori aplicării lui, dînd sporuri de recolte patru și chiar mai mulți ani ?

...eficacitatea maximă a gunoiului de grajd se obține atunci cînd se folosește în combinație cu îngrășăminte chimice ?

...rădăcinile de lupin extrag fosforul

din sol din compușii lui stabili, compuși inaccesibili altor plante ?

...îngrășămintele potasice acționează mai bine atunci cînd sînt date împreună cu îngrășămintele fosfatice și azotat ?

...o găină produce în medie într-un an 5,5 kg. de gunoi, rața — 8 kg, iar gîsca — 11 kg ?

...atunci cînd mustul de bălegar se folosește pentru udatul fînețelor, se recomandă ca el să fie diluat cu trei părți de apă pentru a evita prezența unor soluții concentrate care ar putea „arde” plantele ?

Din toată lumea

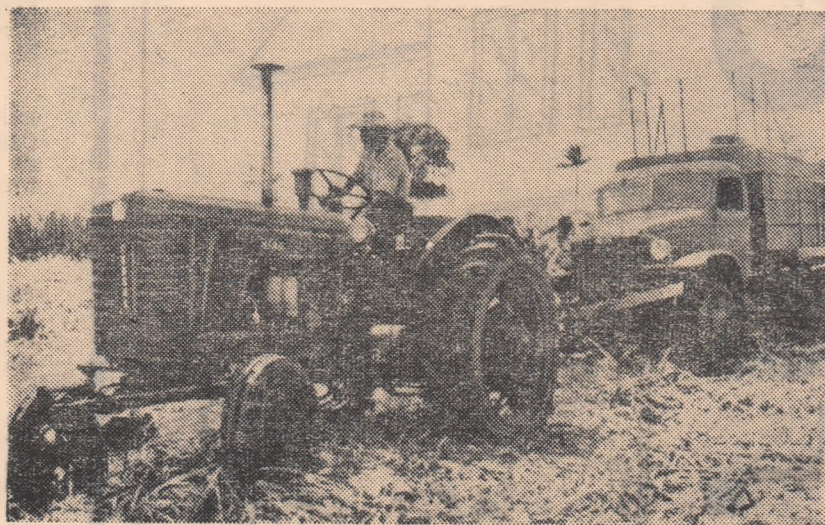
AGENDA INTERNAȚIONALĂ

• Nesocotind opinia publică mondială, guvernul francez și-a anunțat intenția de a efectua experiențe nucleare în regiunea Oceanului Pacific. O asemenea acțiune este calificată în lumea întreagă drept un atentat la viața a milioane de oameni, ca o nesăbuită și condamnată. Atomistii francezi instalează în insula Tahiti alarmează populația din această zonă a lumii, cu toată asigurarea dată de guvernatorul francez că exploziile vor fi efectuate numai în perioada când vântul va bate spre sud, în direcția în care încă n-ar exista pământuri locuite...

Asemenea asigurări sînt menite să adoarmă vigilența popoarelor. Adevărul este că vînturile care pornesc din arhipelagul Tuamotu, unde guvernul francez intenționează să efectueze experiențele vor periclita prin infectare radioactivă o zonă vastă. Trebuie arătat, de asemenea, că, potrivit părerii specialiștilor, bomba atomică franceză dă o cantitate neobișnuit de mare de reziduri radioactive. Față de împotrivirea crescîndă a popoarelor, guvernul Franței a procedat cu... tactică. A trimis un avertisment guvernelor Australiei, Noii Zeelande, statului Chile și Perului, încercînd să preîntîmpine anumite acțiuni pe care le-ar putea întreprinde aceste guverne în defavoarea experiențelor nucleare franceze.

• La cererea unui grup de state africane, membre ale Organizației Națiunilor Unite — Ghana, Guineea, Maroc și Republica Arabă Unită — la 9 septembrie s-a întrunit Consiliul de Securitate pentru a examina situația din Rhodesia de Sud. În documentul adresat Consiliului de Securitate al O.N.U. de către Ghana se arată că guvernul britanic urmărește să transfere puterea în Rhodesia de Sud unui regim care nu reprezintă populația africană. Documentul se referă, de asemenea, la situația politică și socială a populației de culoare din Rhodesia de Sud. Se arată că aici domnește o brutală politică de discriminare rasială, că jumătate din numărul africanilor sînt nevoiți să trăiască în rezervații cu pămîntul deosebit de sărac, că muncitorii africani care lucrează pentru colonialiștii europeni nu se bucură de nici un fel de drepturi civile, etc.

• În Senatul S.U.A. au început dezbaterile cu privire la Tratatul de la Moscova. După cum se știe, Comisia senatorială pentru afacerile externe a votat pentru ratificarea Tratatului cu majoritate de 16 pentru și 1 contra. William Fulbright, președintele acestei comisii, luînd cuvîntul la deschiderea dezbaterilor din Senat, a spus printre altele că ratificarea Tratatului „ar putea înlătura temerile și suspiciunile generate de războiul rece”.

Un tractor românesc pe o plantație de trestie de zahăr din Cuba

O ÎNGHEBARE COLONIALISTĂ: FEDERAȚIA MALAYEZĂ

Așadar, peste cîteva zile (la 16 septembrie a.c.) urmează să fie proclamată Federația Malayeză. Nașterea acestei înghetări politico-geografice din Asia de sud-est s-a dovedit a fi grea, chinuită. Lucrul e lesne de înțeles, dacă ne gîndim că în zilele noastre este destul de greu să mai pui jugul colonial pe grumazul oamenilor, chiar dacă acest jug are înscris pe el cu poleială cuvîntul „federație”. Fără a se lăsa amăgiți de această poleială, participanții la un miting care a avut loc la Djakarta (capitala Indoneziei) au adoptat o hotărîre în care se arată limpede: „Crearea Federației Malayeze nu reprezintă decît o încercare a colonialiștilor englezi de a-și apăra interesele economice, politice și militare în Asia de sud-est”. Lucrurile au ajuns pînă acolo încît la Conferința la nivel înalt care a avut loc la începutul lunii august la Manila (capitala Filipinelor) între primul ministru al Indoneziei — dr. Sukarno, președintele Filipinelor — Macapagal și primul ministru al Malayei — Tengku Abdul Rahman, s-a luat hotărîrea de a se cere Organizației Națiunilor Unite trimiterea unor observatori în Borneo de nord și Sarawak (ambele aflate sub tutela engleză), spre a se vedea dacă populațiile de aici doresc în adevăr să se alăture la proiectata Federație. Această hotărîre a fost luată la insisten-

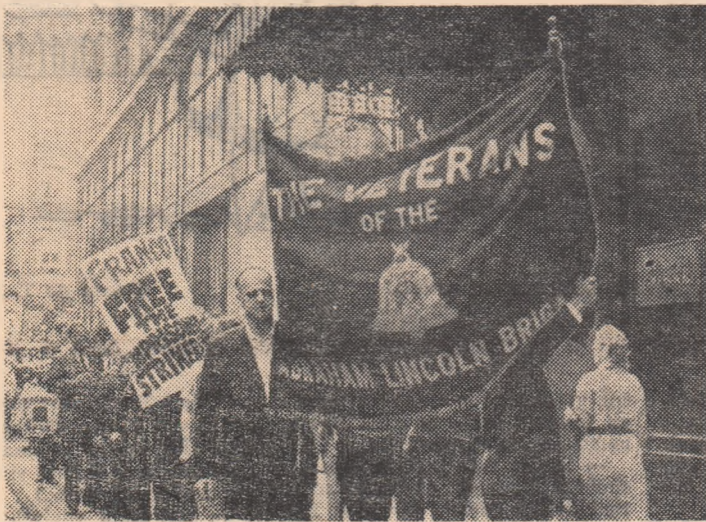
țele președintelui Indoneziei, Sukarno, adversar hotărît al înghetării Federației Malayeze. Aici trebuie arătat că deși guvernul malayez a făgăduit că se va supune concluziilor la care vor ajunge observatorii din mi-

va fi doar o nouă mască pentru oprimarea colonială. În adevăr rolul conducător în noua Federație îl va juca după cum o arată și numele, Malaya. Dar după cum se știe, guvernul malayez este în întregime supus voinței și ordinului guvernului britanic. Marii capitaliști din Londra stăpînesc și acum principalele bogății ale Malayei (stat care, formal, a scuturat jugul colonial britanic încă în 1957). De asemenea, sistemul financiar din Malaya este controlat de băncile londoneze. În sfîrșit, armata și instituțiile civile din Malaya sînt controlate și „sfătuite” de foști ofițeri și funcționari coloniali englezi. Iată așadar că dacă va fi vorba de vreo „independență” sau de vreo „libertate”, aceasta va fi independența și libertatea Angliei de a storce nestingherită pe mai departe bogățiile de aici — orezul și cauciucul, tutunul și piperul, nucile de cocos și lemnul prețios și mai presus de toate firește — petrolul. Ca o dovadă că guvernul englez e gata să facă totul pentru a-și menține stăpînirea aici, trebuie menționat faptul că a și fost semnat un acord cu privire la staționarea trupelor engleze pe teritoriile ce vor intra în componența viitoareii federații. Așadar, „independență” cu baionete engleze în coastă!

Comentariul săptămînii

siunea O.N.U., el și-a călcat făgăduiala. Încă înainte ca observatorii O.N.U. să-și fi încheiat misiunea, încă înainte ca aceștia să fi putut raporta despre împotrivirea populației și a multor partide politice din teritoriile vizitate în ce privește crearea Federației Malayeze, la Kuala Lumpur (capitala Malayei), și la Londra s-a anunțat că proclamarea Federației (stabilită anterior pentru 31 august) va avea totuși loc la 16 septembrie. Graba aceasta arată că guvernul englez, departe de a ține seama de voința și interesele populației din Borneo de nord și Sarawak, nu cunoaște decît propriile sale interese. Oficial teritoriile care vor intra în componența Federației Malayeze vor fi „independente”. Dar faptele ne arată că această „independență”

R. ȚIULESCU

Demonstrație la New York împotriva sprijinirii de către guvernul S.U.A. a regimului lui Franco.

La Van Buren, orașul din statul Arkansas, (S.U.A.) huliganii albi blochează intrarea unei școli pentru a împiedica accesul elevilor de culoare.

BUSINESS FĂRĂ... VIEȘMÎNT

Foamea și șomajul cronic, au constituit în Germania occidentală, îndată după terminarea ultimului război, o adevărată mină de aur pentru o întreagă armată de proxeneți și afaceriști verzoși. Ei au deschis larg porțile prostituției care, după cum remarca un cunoscut publicist german, s-a transformat curînd într-o adevărată „industrie națională” a Republicii de la Bonn.

Ideea salvatoare a sosit de peste ocean. Acolo — unde, după legendă, dolarul, cică, ar „face pui” din te miri ce — oamenii de afaceri au descoperit că veștmîntul invizibil al Evei, a cărei confecționare nu costă practic nici un ban, aduce în schimb înfinît mai multe cîștiguri decît cele mai strălucitoare produse textile. Mii de „manechine” angajate au început atunci să prezinte pe scenele localurilor de noapte ultima inovație vestimentară... Noul model a fost botezat „strip-tease”.

Dansul pe dezbrăcatelea a făcut ocolul lumii capitaliste, cunoscînd în ultimii ani o înflorire deosebită și în Republica Federală Germană. După ce-a format o vreme clou-ul programelor în cabaretele cu prefuri piperale, a

ajuns treptat să se răspîndească pînă în cele mai obscure și dubioase trippouri și spelunci din cartierele rău famate ale marilor orașe occidentale. Mai mult, anul acesta — după cum ne informează revista vest-germană „Der Stern” — strip-teasul a fost inaugurat chiar și în mediul rural.

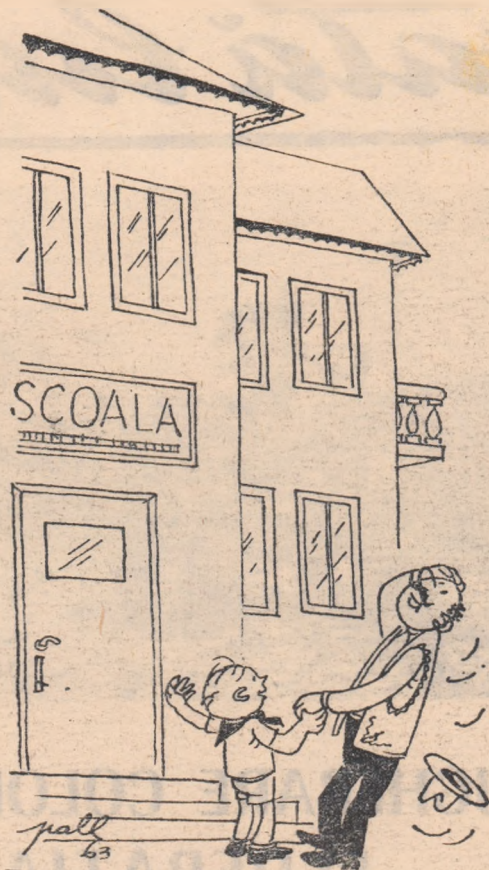
Inițiativa aparținîre unei oarecare Gertrud Keller, proprietara unei cîrciumi mai acătării în mica localitate bavareză Marxgrün și a crearea s-a deslășurat sub directa oblăduire a consiliului municipal din localitate. „Dansatoarea” nu este altcineva decît o tinărară jărâncușă dintr-o comună învecinată, pe care patroana, deposedînd-o de numele ei adevărat, a garnisit-o cu un pseudonim mai cu rezonanță: Laura. A fost fixat, de asemenea, și costul intrării: 5,50 mărci.

Toate acestea la un loc oferă azi feciorilor de moșierime și chiaburime din Marxgrün (și nu numai feciorilor...) un spectacol complet nou pentru ei: strip-teasul. Curat mod de viață american. Sau cum spune Caragiale: „Curat murdar coane Fănică”.

LIVIU MAIOR

HAZILAC

În comuna Coștei (Banat) s-a construit un local cu etaj pentru școala elementară de 8 ani.

— Ce zici de noua noastră școală, tătucule?
— Ce să zic? E... jos pălăria!

Desen de T. PALL

Inceput de an școlar

În colț sub streșini, mitică
A zăbovit ostentativ
Străvechea noastră rîndunică
Se pare, fără vreun motiv.

Doineste toamna în frunzar
Și-și plinge frunza un castan,
Dar școala veselă e iar
Și mindră la-nceput de an.

Ia clasa largă, glasuri vii
Se împletesc neobosite.
Pe bănci — buchete purpurii
Și munți de cărți și rechizite.

De intri-n clasă, ești mirat:
Nu-i mai cunoști pe cei de ieri,
Au mai crescut și s-au bronzat
Sub soarele toridei veri.

O seamă de-ntimplări, duium,
Din tabără se-aud aici
Și prind un farmec nou acum
Repevostite celor mici.

Mai mititei de stat și-n fapte
Doar ai de-a-ntiia par sfioși,
Cu-obrajii bucălați de lapte,
Cu ochi timizi, dar curioși.

Deodată zarva, ca nimica
Se stinge lin în școala mea.
Începe ora. Rîndunica
Își spune-n fine: „Pot pleca“.

Din crengile ca niște lănci,
Le face semn c-un gest gingaș...
Copiii îi zimbesc din bănci...
— Să vă găsească pe toți frunțași!

RODICA T. FLOREA

Din carnetul șoferului Tilică

V

Un om cumsecade

Ne-am dus acum câteva săptămîni acasă la timplarul Stavăr. Ce caldă primire! Cît de simpatic este tovarășul Stavăr, cît de binevoitor și de atent ne-a pofțit

pe scaune, cît de duios și încurajator ne-a întrebat:

— Cu ce vă putem ajuta?
— Tovarășe Stavăr, să ne reparați grajdul cel mare, se scurge apa în staule...
— Revoltător! Cum, chiar plouă în grajd?
— Nu se poate sta decît cu umbrela... Și e proprietatea colectivei...

Ochii tovarășului Stavăr se umeziră. Îmi părea chiar rău, observînd cît de mult l-am făcut să sufere. Ne-a spus cu vocea sugrumată de emoție:

— Chiar săptămîna aceasta începem reparația...

Ce om cumsecade, cît de griu-lu pentru bunul obștesc.

Dar a trecut o săptămîină, două, trei, așa că ne-am văzut obligați să-l deraniăm iar pe omul atît de cumsecade. Cît de simpatic este tovarășul Stavăr, cît de binevoitor ne-a primit în casa sa reno-

vată, unde apăruseră între timp un aparat de radio și două canapele... Atît de mult s-a înduioșat de suferința noastră, încît și noi, firii emoționabile, am simțit lacrimi în ochi:

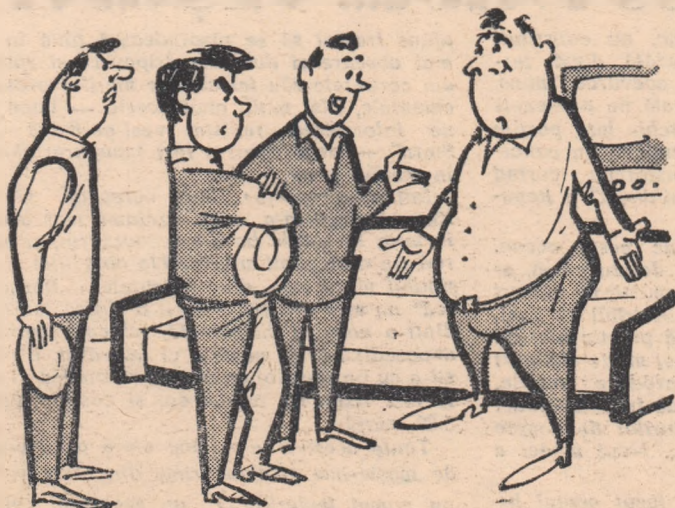
— Joi să pregătiți totul!.. În două zile, potopul din grajd va fi oprit...

Și joi a apărut tovarășul Stavăr cu un ajutor al său, tot cu tragere de inimă și priceput. Au măsurat sîrguincioși spărtura din acoperi-

șul grajdului, au mîngîiat vițeii, au ținut să asiste la masa lor și ne-au spus la despărțire:

— Să fie într-un ceas bun și sîmbătă dimineață să nu vă speriați de bocănituri! Tovarășe Tilică, dumneata să cari cu autocamionul toate materialele cerute!

A fost o despărțire emoționantă, de un patetism greu de descris. Dar a trecut o sîmbătă și alta și alta... Neauzînd nici o bocănitură, ne-am dus din nou la

tovarășul Stavăr, care ne-a primit mai jovial și mai săritor ca ori-cînd. (Între timp în casa sa apăruse un covor frumos și un televizor cu ecran mare...)

— Vai, bietii vițeluși, cum au suferit în ploaie, că de, fulgarine n-au și nici umbrele...

Ba chiar ne apostrofă cu destulă energie:

— Și să nu veniți să insistați mai din timp?! Halal oamenii!!!... Nici nu veți ajunge acasă și lucrul va începe cu bine!...

Nu mai spun de cîte ori ne-am șters la ochi cu batista în fața acestui om deosebit de cumsecade. Și de-atunci, îl căutăm într-una. De cîte ori întrebăm de el, nevastă-sa ne răspunde că-i plecat. Dar cum poți să te superi pe un om atît de cumsecade, de politicos și de binevoitor?

Mîine avem de gînd să mergem din nou. Dar tare am vrea să găsim în atelier, în locul său, pe un om mai puțin „binevoitor“, mai puțin „cumsecade“, mai puțin „emoționabil“ care să vorbească răstînt, dar care, lăsînd interesele personale de o parte, să repare odată grajdul colectivei!

pt. conformitate
NICOLAE TĂUTU

NIȘTE ÎNTREBĂRI „SUCITE“ PE MATERII RÎNDUITE

CHIMIE

Necesară-n orice casă,
Fără ea, orice s-ar spune,
Nici mîncarea nu-i gustoasă
Și nici glumele nu-s bune.

(Sarea)

Stațiune din Carpați,
Așezată către poale,
Cîteodată o aflați
Și... pe Bistrița la vale.

(Busteni)

ZOOLOGIE

Cînd sălășluiește-n lac,
Zice-ntr-una: „oac-oac-oac“.
Cînd o ai „domesticită“,
Știi că ușa ție păzită.

(Broasca)

ASTRONOMIE

Fără boi, iavaș-lavaș,
Și-au croit pe cer făgaș,
Și-au pornit-o la plimbare,
Unul mic și altul mare.

(Carul Mic și Carul Mare)

Urecheat nevinovat,
Fără noimă ofensat
Cînd cu dînsul se compară
Un te miri ce pierde-vară.

(Măgarul)

Drum pe cerul instelat
Cu un nume cam ciudat;
Trec pe el, mai că ai spune,
Vacile de la pădune.

(Calea Laptelui)

BOTANICĂ

Știu o plantă de cîmpie
Bună de astronomie;
Cîtu-i ziulica mare
Se tot uită după soare.

(Flora-soarelui)

GEOGRAFIE

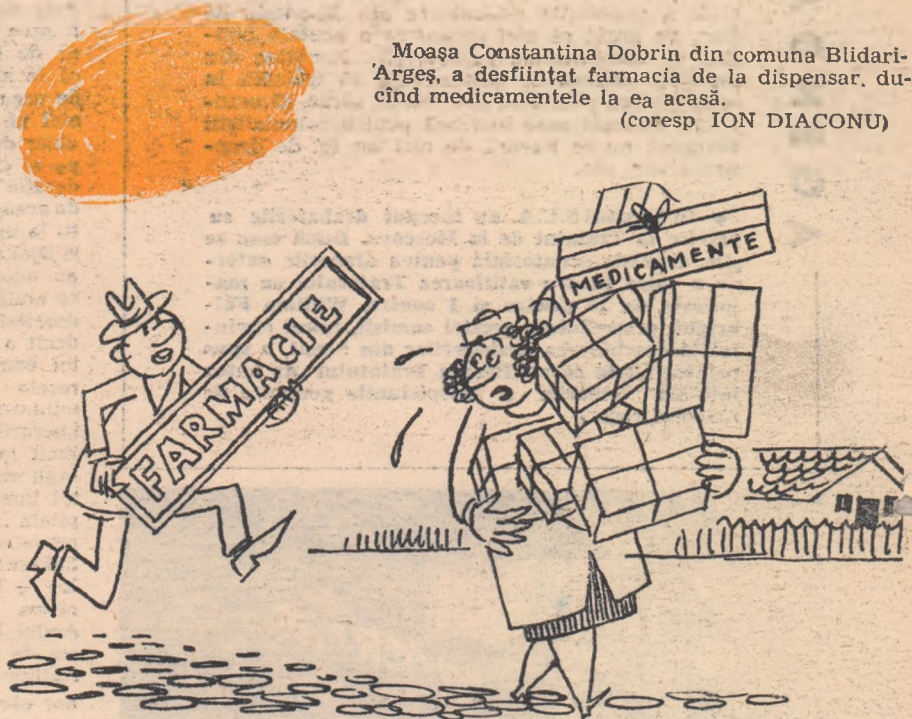
Deși-s ele în etate
Și pe creștet sînt cărunte,
Iacă-le cocotate
Colo sus pe-un vîrf de munte.

(Babele)

Uite-o colea pe pripor,
La vederea tuturor,
Și vă spunem fără șagă
Că-i a baciului desagă.

(Trista ciobanului)

Moașa Constantina Dobrin din comuna Blidari-
Argeș, a desființat farmacia de la dispensar, du-
cînd medicamentele la ea acasă.
(coresp. ION DIACONU)

— Tovarășe, ați uitat să luați și asta!...

Desen de T. PALL